

ASSOCIACIÓ DE FAMILIARS DE PERSONES AMB ALZHEIMER DEL BAIX LLOBREGAT

Àmbit geogràfic: Comarcal
Forma jurídica: Associació
Seu social: El Prat de Llobregat

- 40 persones treballadores
- 24 persones voluntàries
- 1111 persones sòcies

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES:

- 396 a serveis a la gent gran
- 1000 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 1325 Familiars i persones cuidadores de malalts d'alzheimer

www.afabaix.org

Breu història de l'organització

L'Associació neix el 1994, com a delegació de L'AFA Barcelona. Al créixer de forma ràpida i aconseguir cotes més altes de presència en la societat el 1997 es va decidir constituir una nova associació: AFA Baix Llobregat. Es va establir com entitat autònoma, tenint com àmbit d'influència la comarca del Baix Llobregat, una demarcació amb quasi un milió d'habitants i amb una gran incidència de les malalties neurodegeneratives. Des d'aleshores ha anat ampliant serveis i àrees d'influència, intentant fer les coses de la millor manera possible en tots els àmbits que l'ocupen i pertoquen i recollint premis i consideracions de l'àmbit públic i privat, fins a arribar als nostres dies, en els que gestionem dos centres de dia, 40 treballadors, tots els serveis que un malalt i la seva família pugui necessitar i multitud d'actes a les diferents poblacions de la comarca, des de tallers de nutrició a cursos especialitzats sobre l'Alzheimer, passant per xerrades i actes de promoció i recaptació de gran format.

En aquests moments l'entitat compta amb 3 Centres de Dia, a Molins de Rei, Cornellà de Llobregat i el Prat de Llobregat; l'Espai Fem Memòria a Sant Boi de Llobregat i l'Aula de Memòria a Cornellà de Llobregat. A més a més, oferim activitats a la majoria de les poblacions del Baix Llobregat.

Missió

L'Associació de Familiars de Persones amb Alzheimer i altres demències del Baix Llobregat és una Organització no Governamental que té per finalitat donar una resposta integral a les persones que pateixen la malaltia d'Alzheimer i els seus familiars, buscant el necessari compromís social i fent valdre el coneixement per poder representar i defensar els interessos, necessitats i drets de totes les persones que conviuen amb l'Alzheimer i altres demències.

La nostra missió és donar una resposta integral tant a les persones que pateixen la malaltia d'Alzheimer com a les seves famílies. Mentre no s'assoleixi la cura de la malaltia, treballarem perquè totes les persones afectades siguin objecte d'atenció per elevar la seva qualitat de vida. AFA Baix, està declarada d'utilitat pública i a compleix la seva tasca basant-se en els valors de qualitat en la gestió, transparència, bon govern, responsabilitat social i millora contínua.

Els valors sobre els quals ens sustentem són la transparència.

Descripció de l'activitat

El programa general distribueix el treball en àrees, repartides de la següent manera:

ÀREA D'ATENCIÓ INTEGRAL ALS MALALTS:

Des d'aquesta àrea s'ofereix l'atenció integral als malalts i malaltes d'alzheimer i altres tipus de demències que siguin susceptibles de rebre estimulació cognitiva (s'estableix a partir d'una valoració neuropsicològica, funcional i emocional de la persona malalta).

Aquesta atenció s'ofereix des de diferents vies: Des dels Centres especialitzats, des dels diferents Tallers que realitzem a la Comarca del Baix Llobregat, el Servei d'atenció domiciliària, aquest servei es complementa amb el servei d'ajudes tècniques

ÀREA D'ATENCIÓ A LA FAMÍLIA:

És l'àrea des d'on s'ofereix atenció i orientació tècnico-professional a les demandes que realitzen les persones que tenen un malalt/a d'alzheimer o altres demències, en temes relacionats amb la malaltia des d'una perspectiva integral.

Els serveis amb què comptem són: Servei d'Atenció Psicològica, Servei d'atenció social, Club Jasmín: El club Jasmín és un espai de trobada en què familiars i malalts i malaltes duen a terme activitats lúdiques puntuals, Servei d'assessorament legal i jurídic, Àrea de formació.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

LA MEMÒRIA QUE ENS UNEIX

Breu descripció

La malaltia d'Alzheimer és una de les formes de demència més presents a la nostra societat, i afecta principalment les persones grans, generant un impacte profund no només en qui la pateix, sinó també en les seves famílies i entorns més propers. Aquesta realitat sovint provoca situacions de desconcert, especialment entre infants i joves que conviuen amb avis i àvies afectats/des per la malaltia. La manca de comprensió dels canvis que es produeixen en els seus familiars, sumada a la falta d'informació adaptada a la seva edat, dificulta que aquests puguin afrontar la situació de manera adequada i constructiva.

Conscients d'aquest context, des de l'Associació de Familiars de Persones amb Alzheimer i Altres Demències del Baix Llobregat (Afabaix), hem desenvolupat la xerrada "La memòria que ens uneix". Aquesta iniciativa té com a objectiu principal sensibilitzar i educar infants i joves sobre la malaltia d'Alzheimer, proporcionant-los una aproximació propera, clara i pedagògica, adaptada a les diferents etapes educatives. Amb aquesta proposta, es busca fomentar una comprensió més empàtica i informada de la malaltia, contribuint a la creació d'un entorn familiar i social més solidari i resilient.

Aportació de valor de la iniciativa

Aquesta iniciativa ens permet introduir l'Alzheimer a les escoles i enriquir el desenvolupament emocional dels nens i joves, preparant-los per a ser ciutadans més conscients i empàtics.

Contribueix a millorar la comunicació intergeneracional i a educar en valors socials com la paciència en la interacció amb les persones grans, així com la responsabilitat i la solidaritat en el seu tracte. També ajuda a preparar els infants per afrontar situacions reals futures, reduint la por i la incertesa a l'hora de comprendre i donar suport a una persona gran quan sigui necessari.

A més, promou una consciència social sobre la importància del respecte cap als nostres grans i la comprensió de què és una malaltia neurodegenerativa.

Necessitat a la qual respon

- Necessitat de comprensió emocional: Els infants i adolescents sovint experimenten sentiments de tristesa, frustració o por davant els canvis en els seus avis, i no saben com gestionar aquestes emocions.
- Falta d'informació adequada: Moltes famílies tenen dificultats per explicar als seus fills i filles què és l'Alzheimer i com afecta el comportament i les capacitats cognitives de les persones.
- Promoció de la sensibilitat social: Introduir el concepte d'Alzheimer des de les escoles i instituts és fonamental per fomentar una societat més comprensiva i solidària envers les persones que pateixen aquesta malaltia.

Principals objectius assolits

El projecte té com a objectiu promoure la comprensió i la sensibilització sobre la malaltia d'Alzheimer entre infants i joves, fomentant que entenguin els canvis que poden viure en el seu entorn familiar i emocional. També vol proporcionar informació adaptada i accessible sobre l'Alzheimer, presentant-la d'una manera didàctica i comprensible per a les diferents edats. A més, pretén ajudar infants i joves a entendre i gestionar les seves emocions davant els canvis que poden experimentar en la relació amb els seus avis i àvies, així com fomentar actituds de respecte, empatia i suport cap a les persones afectades per la malaltia i les seves famílies, contribuint així a la creació d'una societat més inclusiva i solidària.

Principals resultats obtinguts

La nostra Associació impulsa aquest projecte anualment, amb l'objectiu de sensibilitzar diferents escoles sobre la malaltia d'Alzheimer i la importància del bon tracte cap a la gent gran. L'any 2024 es van atendre un total de cinc escoles de diversos municipis del Baix Llobregat, arribant a uns 75 alumnes. Aquest

any continuem amb la promoció d'aquest projecte amb la voluntat de sensibilitzar el màxim nombre possible d'infants dels diferents centres educatius.

Abast de l'experiència

Aquest projecte respon als criteris de valoració establerts, ja que incideix en diversos aspectes clau: actua dins l'àmbit territorial del Baix Llobregat, està impulsat per una entitat que treballa en l'àrea de la dependència i de l'atenció a la gent gran, i especialment enfocat a la sensibilització social. Es desenvolupa en el sector de la dependència, promovent la comprensió de les malalties neurodegeneratives des de les primeres etapes educatives, i va iniciar-se abans de la presentació de la candidatura actual, consolidant-se com una iniciativa estable i de continuïtat.

La seva implementació genera un impacte positiu i tangible a la comunitat, fomentant la creació d'una societat més empàtica, respectuosa i compromesa amb les necessitats de les persones grans i les seves famílies. Mitjançant les accions de sensibilització a les escoles, es contribueix no només a millorar la comprensió sobre l'Alzheimer entre infants i joves, sinó també a reforçar els vincles intergeneracionals.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 3

Ateses: 95

Voluntàries: 4

Principals factors clau d'èxit

Aquesta iniciativa es fonamenta en diversos factors clau que en garanteixen l'impacte i la rellevància. En primer lloc, promou la sensibilització sobre la malaltia d'Alzheimer i el respecte cap a les persones grans, fomentant una actitud empàtica i conscient entre els joves. Es posa un èmfasi especial en el foment de la comunicació afectiva i efectiva, treballant les vivències intergeneracionals per tal d'enfortir els vincles emocionals i millorar la comprensió mútua.

Un altre aspecte essencial és la possibilitat d'expressar situacions personals i actuals que cada infant viu amb el seu avi o àvia, fet que afavoreix la connexió emocional i la reflexió compartida. Finalment, la iniciativa desperta la curiositat dels infants i joves i el seu desig de col·laborar, motivant-los a plantejar-se com poden ajudar els seus familiars grans en diferents situacions quotidianes, i promovent així actituds de responsabilitat, respecte i solidaritat.

Dificultats i reptes superats

Les dificultats principals que ens trobem durant el desenvolupament del projecte estan relacionades amb la resistència per part d'alguns joves i infants a comprendre o a acceptar que els seus avis o àvies puguin tenir la malaltia d'Alzheimer. Aquesta resistència sovint s'expressa en la negació o en la dificultat d'associar els canvis que observen en els seus familiars amb una malaltia neurodegenerativa.

Malgrat això, un dels grans reptes que aconseguim superar és el de canviar la percepció de la gent gran, fent que deixin de ser vistes com a persones dèbils i vulnerables, i siguin mirades amb tendresa, respecte i admiració. Treballem per fer conscient als infants que les persones grans són dipositàries d'una gran experiència vital, capaces de transmetre valuosos aprenentatges i valors fonamentals per entendre i afrontar la vida.

A través d'aquesta tasca, també contribuïm a desmitificar la malaltia de l'Alzheimer, trencant amb la visió social negativa que sovint l'envolta, i donant-li un enfocament més humà, comprensiu i respectuós.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

El projecte en si mateix representa una innovació, ja que centra els seus esforços en la sensibilització social en valors i en la conscienciació dels joves sobre la realitat de la gent gran, aspectes que considerem fonamentals. Com a Associació, apropem als infants i joves les activitats que habitualment realitzem als nostres centres, oferint-los noves dinàmiques presentades de manera visual i atractiva.

Durant les sessions, exposem diferents teràpies que apliquem amb les persones amb Alzheimer, com la teràpia de realitat virtual, la teràpia assistida amb animals, els programes d'estimulació per a persones joves amb Alzheimer, la musicoteràpia i l'ús de sales multisensorials. A més, incorporem una dinàmica amb pantalla digital d'estimulació cognitiva, mitjançant la qual treballem una àrea cerebral específica amb els infants, utilitzant una metodologia interactiva que afavoreix la seva atenció i comprensió activa.

Aquest enfocament innovador no només facilita la comprensió de la malaltia d'una manera vivencial i propera, sinó que també transmet als joves eines pràctiques per entendre millor les necessitats de les persones grans i promou una actitud empàtica i respectuosa.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

Crear materials didàctics estructurats amb instruccions clares i adaptables perquè altres entitats puguin utilitzar-los fàcilment.

Simplicitat i adaptabilitat metodològica. Les activitats dissenyades són senzilles d'implementar i flexibles, per tal de permetre la seva adaptació a cada realitat.

Formació prèvia dels dinamitzadors és també un element clau. Sessions de formació breus o manuals de bones pràctiques especialment pel que fa al tractament emocional de la malaltia i les relacions intergeneracionals.

Participació activa dels infants i joves, incloem eines interactives accessibles, garantint en tot moment la vivència educativa.

Estructura clara de les sessions, que combina introducció, activitat dinàmica, espai de reflexió i tancament emocional, la qual pot ser replicada de manera senzilla en diferents entorns.

Relat emocional coherent que guia totes les activitats. Dissenyat per transmetre el missatge amb sensibilitat i positivitat, evitant la creació d'estigmes o pors entre els infants, i posant l'accent en els valors de respecte, empatia i solidaritat.

Es preveu la implementació d'un sistema d'avaluació i millora contínua, mitjançant la recollida de *feedback* per part dels infants, professors i famílies, que permeti valorar l'impacte de les accions i introduir millores en futures edicions.

Per a una millor implantació i arrelament, es considera clau la implicació de la comunitat educativa i local, promovent aliances amb escoles, ajuntaments i altres entitats.